

Діти ЖЕТИКОРОВАНОЇ

3
2000

РЕЛІГІЙНИЙ ЖУРНАЛ ХРИСТІЯНСЬКОЇ РОДИНИ

Заснований у 2000 році

Засновники:

Релігійне видавництво
“Добра книжка”

Періодичність: раз на два місяці

Реєстраційне свідоцтво

ЛВ №465

Головний редактор

Роман БРЕЗІЦЬКИЙ

Редакційна колегія:

Єп. Софрон ДМИТЕРКО

Єп. Станіслав ПАДЕВСЬКИЙ

Єп. Маркіян ТРОФИМ'ЯК

Єп. Роман ДАНИЛЯК

о. Петро ГЕРИЛЮК-

КУПЧИНСЬКИЙ, ЗСД

с. Володимира МАКСИМІВ, ЧСВВ

Неоніла СТЕФУРАК

Відповідальний секретар

Йосиф ВОРОБЕЦЬ

Літературний редактор

Оксана ПРИЙМАК

Художній редактор

Олена ШАХОВСЬКА

Технічний редактор

Олег КУЗЬМАК

Комп'ютерна верстка

Ольга КОВАЛИШИН

Оксана РАВСЬКА

© Релігійне видавництво

“Добра книжка”, 2000

Адреса редакції:

79058, м. Львів, вул. Куліша, 22/За

тел.: 72-69-72, 97-89-50

e-mail: gbook@icmp.lviv.ua

“О, Маріє, без гріха зачата,
молися за нас, що до Тебе прибігаємо!”

ЗМІСТ

1. Ave, Маріє!

Марія Вальторта Господь з Тобою2

2.Сторінка головного редактора

Роман Брезіцький Мама Марія.....4

3. Історія однієї з'яви

Тереза Млинарчик “Я благословляю тебе і це місце...”6

4. Стати на сторону духа

Єп. Станіслав Падевський Яка краса врятує світ?.....7

5. Поетична сторінка

На самоті з Богом.....8, 15, 17

6. Двері у вічність

Роман Дерев'яно “Я з вами терпів...”9

7. Родина і час

Єп. Станіслав Падевський Бочка з обручами12

8. Листи читачів

Сестра Н. Дорога моя Мамо!13

9. Хліб життя

Леся Швець Перебувати в любові14

10. Дар найкращий

Йосиф Воробець “Хресна Дорога Мого терпіння”16

11. Серце за серце

Відверто про наболіле18

12. Земне і небесне

Васула Риден Жінка, одягнена в сонце19

13. Життя в любові

с. Володимира Максимів, ЧСВВ Дорогами Марії21

14. Роздуми на тлі великого ювілею

о. П. Герилюк-Купчинський, ЗСД Що дали християнство і Церква людству?.....23

Господь з Тобою

(Розважання про Марію)

Продовження. Початок в №1,2

Ісус каже:

“Господь з Тобою”. Господь завжди перебуває з душею, наповненою ласкою. Бог не віддаляється навіть тоді, коли підходить Спокусник. Віддаляється лише тоді, коли створіння піддається Спокуснику і нищить свою душу. Тоді Бог відходить, бо не може перебувати разом з Неприятелем. Відходить. І як Отець - не розгніваний, лише засмучений - чекає, коли у серці створіння з'явиться скруха і воно знову з'єднається узами любові з Отцем.

Бог завжди хотів би бути з вами. Коли б усі ваші ангели, незчисленні, як зірки на небі, могли привітати вас словами: “Господь з тобою”, радість вашого Господа була би повна, бо Ми прагнемо бути з вами. З тією метою ви були створені.

Марія була з Богом, і Бог був з Марією. Дві досконалості притягувалися і єдналися в безперервних порухах любові. Нескінченна досконалість Бога сходила з радістю - незрозумілою для вас, смертних, - аби володіти тим Створінням. Людська досконалість Марії (єдина завжди довершена досконалість посе-

ред людських синів) спішила назустріч Божій Досконалості, щоб черпати життя.

Так, перебування з Богом було життям для Марії. Тому то у страшну несамовиту годину Хресної Дороги і покладення до Гробу, коли Небеса замкнулися над Умираючим і над Пронизаною мечем болю,

Невідомий художник. Благовіщення, біля 1620

втрата відчуття Бога стала найпекучішою і найболіснішою з семи мечів; завдала нестерпного удару в оселю терпіння, необхідного для Відкуплення.

Я піднімався на вершину, переповнену болем, від ночі Гетсиманії до дев'ятої години. Марія - хоч реально не була розп'ята - перейшла межу ве-

личезного болю, що огорнув Її, від Хресної Дороги до миті Воскресіння. Приводом того найвищого болю стала відсутність відчуття єдності з Богом.

Теж саме повинно відбуватися з вами. Та позаяк людина визнає зв'язок з Нами надто обтяжливим, то й не відчуває, в яку нужду потрапляє, коли Нас втрачає. Нужда, засліплення, безумство, смерть - ось що таке втрата єдності з вашим Господом. Але ви ніколи про це не думаете!

Коли ви втратите гроші, якусь річ, здоров'я, посаду, улюблену тварину, застосовуєте різноманітні засоби, щоб їх віднайти. Вдається до природних й надприродних способів, щоб досягнути мети. Так, щоб знайти щось обмежене і нетривке, ви вмієте молитися. **Однак, коли втрачаєте Бога, не шукаєте Його.** Не звертаєтеся до Моїх Святих, аби вони допомогли вам віднайти дорогу до Бога. Не робите нічого, щоб погамувати ваші пристрасті. Вам здається, що втрата єдності з Богом, це щось маловартісне. Проте це - найбільш суттєве.

Марія ніколи не відлучалася від Бога, Її душа завжди була з'єднана любов'ю. За це Її було короновано в Небі. Та єдність - це головна сила

Діти Непорочної

Марії, доньки Адама. Це її зброя, яка не дозволила Спокусникові вразити її своїм укусом.

Якщо хтось перебуває з Богом, це ще не означає, що він не помічає зла, котре, як неохайний одяг чи заразна хвороба, вкриває багато створінь. Бачить його ще чіткіше, ніж інші, проте його погляду ніщо не псує. Зло не входить через очі, щоб розбуджувати інстинкти, котрі множаться у тілі, чи, щоб викликати нікчемні хвилювання у свідомості. Так відбувається лише з тими, котрі відлучені від Бога і гостять у собі Неприятеля.

Людина, яка з'єднана з Богом, насичена Ним, все інше, що не є Богом, залишається на поверхні. Це ніби вітер, котрий ледь пригладжує поверхню душі, але не входить всередину, щоб поширити там хаос. Але не тільки це. **Людина, з'єднана з Богом, посправжньому з'єднана з Богом, замість вбирати в себе**

те, що поверхневе, розливає на ближніх те, що глибинне. Таким чином розповсюджує Добро, Бога. Так відбувається насправді. **Хто триває в єдності з Богом, той наділений променистою силою.** Вона багато потужніша за силу незчисленних тіл у всесвіті, на вивчення котрих людина затрачає розум, встановлюючи собі па-

м'ятник зарозумілості. Насамперед вона має міць, яка несе надприродну користь. Той, хто носить в собі Найвищого і живе завдяки Йому, ділить Його з іншими. І тоді про нього

мійте цього неправильно. Марія, Найпокірніша, навіть на мить не насмілювалася подумати, що Вона - досконале створіння. Вона не знала ані Своєї долі, ані того, що - Непорочна. Пізнала таємницю з привітання Гавриїла і в поцілунку заручин з Вічним Духом у момент Його зішестя. Повторюю: у дні Своєї молодості, у миті, сповнені небезпек, Вона віднаходила силу в єднанні з Богом. Хотіла її віднайти за будь-яку ціну, воліла навіть померти, аніж на мить вийти з кола присутності Бога.

Прагну, щоб Мої улюблені, священники та інші вірні, виявляли більшу прихильність до тієї найвеличнішої практики єднання зі Мною, ніж до інших побожних практик. Завдяки цій прекрасній і правдивій молитві над молитвами вони здобудуть палке серце, чисте тіло і шляхетні думки. Усе у вас стало би святим і добрим. Тоді земля переживала б нові дні, дні, коли ангели вітати-

муть людей словами: "Господь з вами".

*Марія Вальторта,
4 вересня 1943р.*

*Переклад з польської
Йосифа Воробця*

Б. Стробель. Утрох зі св. Анною, 1639

говорять: "Це - святий".

Марія була досконало з'єднана з Богом і всіма Своїми силами прагнула злучитися з ним ще міцніше. Власне, Марія настільки розчинилася в Бозі, що лише Ним жила.

Я говорив: "Марія в тій єдності віднайшла головну силу, щоби стати "недоступною" для сатани. Однак не зрозу-

МАМА МАРІЯ

Третього грудня 1966 року Ісус проріктував, тоді ще мало знаний, а тепер, завдяки Йому, всесвітньовідомий Маргариті, золоті слова про свою Матір Марію: "О Марія, перлина небесна. Посередниця поміж Мною і людьми, русло, по якому Мої ласки течуть до дітей земних. Марія, промениста Зірка, що панує над усіма душами на небі і на землі."

Недооцінюйте Її влади, бо вона величезна. Нею буде переможений злий дух.

Тому усвідомте собі важливість молитви до Марії.

Вчинки людей набувають великої цінності, коли здійснюються за Її допомогою.

Моє серце розривається від радості, коли приймаю з Її материнських рук ваші дари.

Чим краще пізнаєте Серце вашої Матері, тим більше зумієте оцінити дар Моєї Любові. Любіть Її, повністю віддайтесь Їй. Для Мене приємніше приймати вас з Її рук. Чи Я в змозі відштовхнути вас, коли Вона заступається і сприяє вам? Мене огортає сум, коли бачу, як нехтують Моєю Непорочною Матір'ю, навіть у ваших церквах. Віддайте шану Володарці світу!

Вона - Моя і ваша Мати, Вона - з'єднуюча нитка. Моє благовоління на тих, хто відчуває істинну любов до Неї, яка неуханно молиться за всіх.

Г. Хан. Внебовзяття Марії, 1618

Вона - підпора Моєї Церкви. Ніщо не зникає від Її пильного погляду.

Вона нещадна до ворога. Довірте себе Пресвятій Марії.

Вона принесе Мені ваші смутки, турботи та радощі. Довіртеся Їй.

Любіть Її такою ж любов'ю, що і Мене.

Я не ревнивий до Її слави".

Вражаючі слова Христа. Повні синівської любові і шани. Їй, Непорочній красуні, чистій, як сльоза немовляти, Діві, але

все ж таки Доні людській випала на долю неймовірно висока честь: НАРОДИТИ БОГА. "Благословенна Ти між жінками і благословенний плід лона Твого...". І цьому дивовижжю немає меж: Творець неосяжного Всесвіту, мільярдів планет і сонць, всього видимого і невидимого раптом усією могуттю та величчю Свого Святого Духа стає зерням у крихітному лоні тендітної Диви - дівчини, що живе на маленькій планеті Земля, приймає від Неї прекрасне чисте тіло і стає Її Сином!

Зрозумій мене, мудрий читачу, але зараз я, як ніколи, хочу до Матінки Божої звернутися на Ви.

О Маріє, як же було Вам носити Бога під Серцем Своїм і знати одній-єдиній на цій землі, що Він - Месія, Спаситель людського роду і разом з тим... Жертва!

Коли Він лежав у яслах в убогій стаєнці і плакав точнісінько так, як плаче людське немовля, а достойний Йосиф скидав останню сім'ягу з ramen, щоб Його укутати і страшенно

Діти Непорочної

переживав, щоб, бува, не притиснути задуже, Ви, Мамо Маріє, стояли навколішках над Ним і, певно, тоді ще й не вірили самі собі, що мусите згодом віддати Його на тортури? Бо радість була занадто великою, бо тут же стояли навколішках три східні мудрі царі і клали Богові в ясла смирну, мир і золото. Бо теплилась в Серці Вашім надія, що полюблять Його усі люди так само могутньо, як Ви, бо Він був самою любов'ю, бо не можна було Його не любити: оці рученята маленькі, оці оченята розумні...

Тішилося й повнилося хоралами небо, ангели і три мудреці, віл та осел, Йосиф і пастушки, радів Одвічний Отець, але ніхто, лише Ви, Маріє, бачили сльози в Його очах, адже Він, повний мудрості, знав, що Син Його не лише Месія, не лише Спаситель... Крізь сльози Свої, Він, радіючи Сином, вже бачив Його Голготу!

І навіть знаючи Це, Ваше Серце, Маріє, співало Отцеві одвічну осанну: *"Так, Господи!"*

Так любити Господа і людей, як любили Ви, Маріє, мені слабкій людині, здається неможливим - як неможливо дістати дна океану десь в районі Маріанської котловини...

Я часто думаю про те, що від Ісусової колиски почалася Ваша *хресна дорога* - ще задовго до Синового тридцятиліття, Ви безліч разів долали її подумки:

коли Він робив Свої перші кроки,

коли перший раз сказав: *"Мамо"*,

коли пізнав від Йосифа перші ази теслярства.

Ви щодня, щохвилини, щомиті з жахом знали, що Його

О. Шаховська. Марія

розіпнуть! Звичайне людське серце не витримало би. Але Ваша обітниця Богу-Отцю *"Так, Господи"* були непорушною. Лише самотнім порятунком залишалася молитва і віра.

Навчіть нас, Мамо Маріє, Свого великого терпіння, мужності жити і вірити, коли найважче, коли вже край, і смертельна небезпека дихає в лице, навчіть любити свого ближнього і свого єдиного Бога-Творця, що жертвуючи Своїм і Вашим Сином, ніби Серце вирвав із Себе і кинув з

любов'ю такий страшній зграї - щоб отямилася і спаслася...

А зграя та і далі бенкетує: повняться п'янками і розпустою нічні бари, світломузика то зблискує, то знов поринає в п'їтму, щоб вкотре зачерпнути темної сили з тої п'їтми разом із оголеними тілами танцівниць...

Мамо Маріє, як їм, п'яним і хтивим, відчувати жертву Вашого Сина, адже вони його розпинають на всіх перехрестях думок і вчинків! Він заради них теж жертвувався - щоб отямилася і спаслася.

Вгинаються столи од напоїв... а я з болем бачу обличчя і простягнуті руки сотень тисяч голодних людей по всій Україні - обдурених, обкрадених, викинутих на вулиці. Чую голос дев'яностолітньої баби Іванки, повний образи і душевного болю: "Ниньки прийшли до мене українці з револьверами і відрізали мені світло, бо я не мала чим заплатити. Але ж мені пенсії вже за два місяці не дають. А мій чоловік за Україну чесно загинув..."

Я відразу згадав про комсомольців і комісарів, що у тридцятих роках двадцятого століття ходили по хатах і так само обрізували все: до останньої крихти, до останнього крику! І був голод...

Мамо Маріє, Ваш Син і за них жертвувався?!

Його біль і страждання сьогодні побільшені в мільйони разів! Зробіть так, щоб повернувся той біль у сумління людське, як розпечений до червоної бумеранг, щоб кожен аж плакав від того болю і просив у Вашого Сина прощення і спасіння...

Роман Брезіцький

"Я БЛАГОСЛОВЛЯЮ ТЕБЕ І ЦЕ МІСЦЕ..."

На прощі у Зарваниці

На світі багато відпустових місць, пов'язаних з появами Марії. Кожне з них таїть в собі щось загадкове і чарівне. Паломник, прибувши на чудотворне місце, не задумуючись, проймається усім тим, що відображає ту чудесну з'яву. Щось дивне народжується тоді в його серці: слюзи, радість, віра, надія, любов, мир - одним словом, усе те, що примушує душу паломника стрепенутися, скинути облуду зі своїх очей і побачити світ і себе самого очима Марії...

Так, це Пречиста Діва Марія Своєю постійною присутністю в цих місцях діє на серце кожного прочанина. Благословенні такі місця і благословенні невидимі дії Матері Божої!

Серед таких відомих у всьому світі Марійських святинь особливе місце займає Зарваниця на Поділлі (Тернопільська обл.). Народні перекази доносять до нас історію цієї чудотворної появи Марії. Діялося це

1240 року, коли монгольські полчища на чолі з ханом Батием напали на Київську Русь і жорстоко знищували все, що стояло на їхньому шляху. Один з київських монахів, уродженець Галичини, спасався втечею до Тербовлі від ворогів нашої землі. Виснажений фізично від ран і духовно від побаченого звірства монголів, голодний, втомлений, впав вночі посеред густого лісу на землю і заснув. Уві сні йому з'явилася Діва Марія, поблагословила його, доторкнулася до нього Своїм омофором і промовила: *"Вставай і роздивися довкола. Я благословляю тебе і це місце!"* Вражений чернець прокинувся і побачив диво: посеред долини було невеличке джерело, охоплене незвичайним сяйвом. Поранений монах підповз до джерела і побачив у ньому ікону Матері Божої з Дитятком Ісус. Її відзеркалення світилося в повітрі над долиною. Охоплений незвичайним почуттям, чернець впав на коліна і щиро молився до Матері Божої за свій народ, дякуючи Їй за своє спасіння та омиваючи рани у цілющому джерелі. З тих пір він уже не покидав цього місця, а збудував в одній з печер келію, поставивши на почесне місце чудотворну ікону. Місце, де його *"зарвав"* сон, назвав Зарваницею. Вістка про це чудо розійшлася по всій Галичині. Незабаром Зарваниця стала одним з найбільш знаних відпустових місць у Галичині та світі.

Проте слава Зарваниці пов'язана ще й з іншою чудотворною іконою Розіп'ятого Спасителя, яка з'явилася у 1740 році. Стефан Рисан, житель с. Зарваниці, одного літнього вечора виїхав волами в поле і там побачив ікону Розіп'ятого Спасителя, яка

сіяла небесним світлом. Воли відразу ж попадали на коліна перед нею. Вражений селянин теж став навколішки перед чудотворним образом, довго молився, а потім повідомив місцевого пароха та односельчан про те, що сталося. З великими почестями ікону перенесли до церкви і помістили у бічному вівтарі: в головному була чудотворна ікона Зарваницької Матері Божої. На другий день, коли вірні увійшли до церкви, побачили ще одне диво: у головному вівтарі стояла чудотворна ікона Розіп'ятого Спасителя, а в бічному - ікона Зарваницької Матері Божої. Так Пречиста Діва Марія ще раз підтвердила слова, сказані колись до Архангела Гавриїла: *"Ось Я Господня слугиня: нехай зо Мною стане по твоєму слову"* (Лк. 1, 38) і дала зрозуміти всім, що для нас у всьому Господь Бог повинен бути на першому місці.

Тереза Млинарчик

Молитва до Матінки Божої Зарваницької

(В ювілейний 2000-ий рік)

Матінко Божа Зарваницька!

Як і всі правдиві католики світу, ми любимо і почитаємо Твоє ніжне материнське Непорочне Серце.

Так само любимо і почитаємо милосердне, многотраждальне Пресвяте Серце Ісуса, Твого Божественного Сина, нашого Царя і Бога.

О, Непорочне Зачаття! Прикрий Україну Твоїм чудотворним Покровом від усіх злих духів і лихих людей.

А ми Твоєю зброєю, Твоєю непереможною Вервицею даємо обітницю допомогти Тобі зв'язати всіх ворогів Бога і Твоїх. Амінь.

Яка краса врятує світ?

Ми живемо в неспокійному світі. Страхітлива криза культури й звичаїв нашого суспільства проступає на кожному кроці. Айсберги цієї проблеми особливо драматичні:

- крах цінностей;
- секуляризація людського життя (*бездуховність*);
- споживацька поведінка, навіть у сімейному колі;
- нищівне використання природи (*екологічна проблема*);
- культ сексу, безлад і анархія у статевих стосунках.

Можна довго перераховувати ці явища, але замість того, щоб поверхово оцінювати ситуацію, годиться скоріше глянути на глибоко приховану споконвічну тугу за красою у неспокійному серці людини.

У романі Федора Достоєвського "Ідіот" гостро звучить тема зневаженої краси, приниженої людської гідності. Герой твору, наділений лагідністю, душевною прозорливістю, добротою і любов'ю до людей, у хаосі егоїстичних інтересів і пристрастей залишається незрозумілим і гине. Достоєвський писав до своєї племінниці С. А. Іванової: "Головна думка роману - представити позитивно прекрасну людину..." У романі "Ідіот" автор вкладає в уста атеїста Іполита слова, скеровані до князя Мишкіна: "Це правда, що ви, князю, говорили, що світ врятує краса? Панове, - закричав він голосно, - князь стверджує, що світ порятує краса! А я стверджую, що в нього такі грайливі думки тому, що він закоханий. Панове, князь закохався; щойно, як тільки він увійшов, я переконався в цьому. Не червонійте, князю, а то мені вас шкода зробиться. Яка краса врятує світ? Мені це Коля переказав... Ви ж ревний християнин! Коля говорить, що ви самі себе називаєте християнином".

"Князь уважно дивився на нього й мовчав" (*Частина третя, V*).

Князь не відповів на запитання, як не відповів Учитель з Назарета на запитання Пилата: "Що таке правда?" Жива Правда стояла перед намісником.

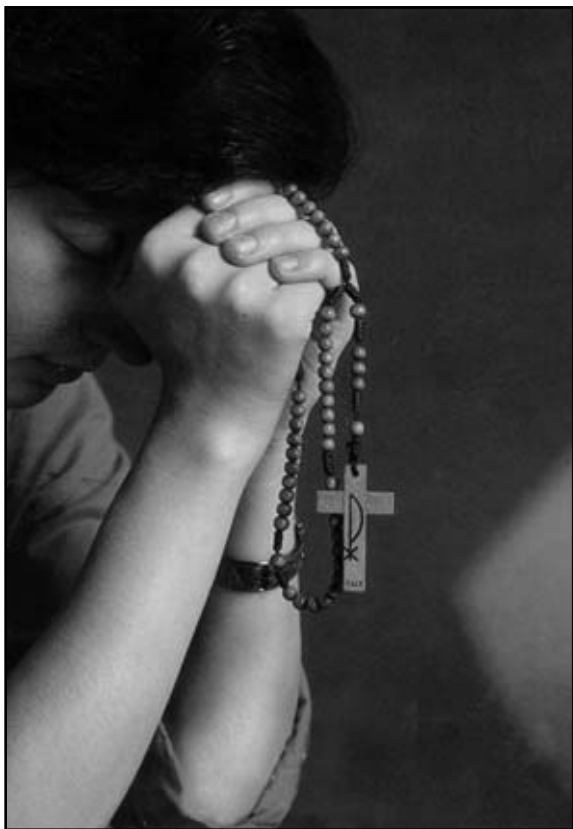
Напевно, князь Мишкін своїм мовчанням хоче сказати, що красою, яка спасе світ, є любов, співучасть у стражданні й біль тих, хто потерпає скрізь. Достоєвський устами князя Мишкіна хоче сказати, що єдино прекрасною для нього особою є Христос - "краса така споконвічна й така нова", - так після свого навернення визначив колись святий Августин. Це краса, яка променіє з постаті Доброго Пастиря. "Пастир добрий кладе життя власне за вівці" (Ів. 10, 11). В оригіналі грецькою мовою текст від Івана звучить так: "Я-Пастир прекрасний".

Це й краса як об'єкт любові св. Франциска Ассизького, який у похвальній молитві звертається до Бога: "Ти - Краса!"

Це краса, про яку пише Святійший Отець у Посланні до митців: "Коли Бог бачив, що створене Ним є добре, то Він водночас бачив, що воно гарне. Зв'язок між добром і красою схилив до роздумів. Бо краса є почасти доступним зорові добром, як добро є метафізичною умовою краси".

Яка краса врятує світ? Краса доброти, яку людина випромінює у світ. Вона є потугою понад усі інші потуги. Це любов, співчуття, правда, мир, лагідність, ніжність, здатність забувати себе і віддавати свої сили на благо інших, самозречення. Антична сентенція Менаандра: "Наскільки прекрасна людина, якщо вона справді людина" - виражає основні класичні цінності: Краса, Правда, Добро.

Пророк Ісаї каже: "Які ж гарні на горах

ноги того, хто несе добру новину, хто звістує мир, вістить щасну долю, спасіння возвіщає" (Іс. 52, 7). Повторює ці слова святий Павло, маючи на думці красу свідків Євангелії: "Які гарні ноги тих, хто благовістить добро!" (Рим. 10, 15). Згадаймо таких сучасних благовісників,

як Альберт Швейцер, отець Максиміліан Кольбе, Матір Тереза з Калькутти. Як пише Іван Павло II: "Стаючи людиною, Син Божий вніс в історію людства все євангельське багатство правди і добра, а разом з ними об'явив також новий вимір краси: євангельське послання наповнене ним по вінця" (Послання до митців, 5). Цей вимір краси має вигляд любові. Має вигляд розп'ятої Любові. Слабосилість Всемогутнього, божественне страждання і смерть - це об'явлення Його любові до людей, доказ любові. Любов неймовірна й водночас тиха, приваблива, яка нас притягує і захоплює, вона виражає справжню КРАСУ, яка рятує. Це краса воскреслого Пастиря, саяво якої вразило Тому, і він з трепетом вимовив: "Господь мій і Бог мій" (Ів. 20, 28). Вогнищем випромінювання цієї краси є Церква, спільнота краси. Вона є місцем зустрічі гарної і животворної любові з Прекрасним - воскреслим Пастирем, присутнім у Святих Таїнствах, через які Він перетворює нас, робить здатними проголошувати великі християнські цінності: Істину, Добро, Красу, що мають силу привабити до їхнього джерела неспокійні серця.

Церква - мов Тавор, Гора Переображення, де, як колись учні Христа, ми можемо очима віри побачити саяво божественної величі, заглибитися в спогляданні в обличчя Того, Хто випромінює КРАСУ, що рятує світ.

Єп. Станіслав Падевський

Поетична сторінка

На самоті з Богом

Дякуючи Творцеві

Я мріяла багато. Чудові мої мрії... Багато з них ніколи не здійснилися. І на світанку вони розвіялися, мов сни... Дякую Творцеві, що дав мені силу далі породжувати мої світлі мрії.

І прошепотіла я багато молитов, багато з них не були вислухані. Терпеливо чекала! Вони прийшли... і я далі продовжую шепотіти...

Я довіряла багатьом друзям, котрі зрадили мене і залишили плакати, ридати на самоті. Але я знаходила нових друзів... І знову довіряла їм.

І посіяла я багато доброго зерна, не кожне зерно принесло плід, птахи живилися ним, бур'ян заглушав... Але я завжди тримала у жмені досить зерна, щоб далі сіяти.

Я випила чашу розчарування, болю та гіркоти. І безліч днів я не співала пісень. Але водночас я смакувала солодкий нектар з троянд життя. Дякуючи Творцеві, я продовжувала мріяти, сіяти, шепотіти молитви, довіряти.

Продовжувала нести дорогоцінний дар життя.

Невідомий автор,
переклад з англійської Ярини Зоряної

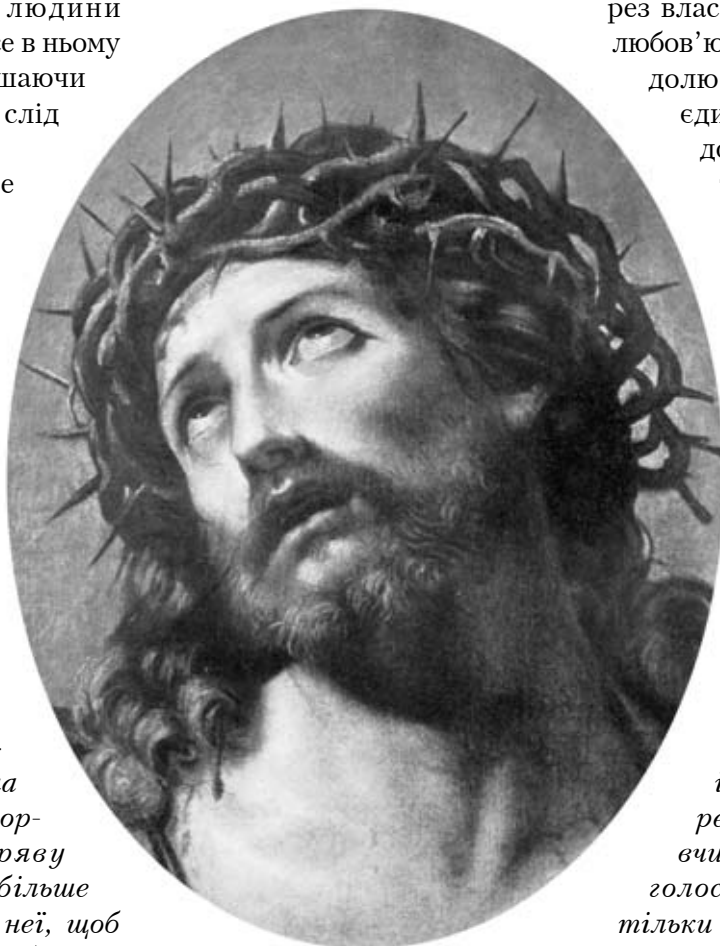
Діти Непорочної

“Я з вами терпів...”

Життя кожної людини складається так, що все в ньому постійно минає, залишаючи після себе незатертий слід у пам'яті.

Особливо болюче закарбовується перенесене терпіння. На жаль, ми ще не до кінця усвідомлюємо роль і значення терпіння у власному духовному розвитку. Часто буває, що вже перше терпіння викликає в душі не лише сльози, жаль, розпач, недовіру, злобу, але й повне нерозуміння його цінності для нашого спасіння. Коли б людина “захотіла вірою і любов'ю прорватися крізь темряву матерії, яка щораз більше згущується навколо неї, щоб сягнути “духом в безмір надприродного світу”, то зуміла б поступово, крок за кроком, подолати в собі все те, що в ній людське, дочасне і мінливе. На жаль, через незнання і небажання пізнати **Джерело Води Живої** людина живе лише тим, що “доступне їй розуму, тому стає подібною на ембріон, закритий в темному і тісному просторі, що помирає недорозвинутим. Людина лише після смерті переконається, що єдиною Правдою був той нескінченний світ Духа, який вона сама собі засло-

Гвідо Рені.

Ісус у терновому вінку

нила тісністю і темрявою, обмеженим простором розумового світу” (Ф. Горак, “Свята Пані” с. 237).

Життя людини коротке, тому й швидкоплинне. Терпіння ж у чистилищі триваліше й набагато суворіше, ніж найважче життя на землі, а муки душ, навіки проклятих у пеклі, неможливо навіть собі уявити. Усвідомлюючи це серцем, так важливо збагнути, що лише че-

рез власні терпіння, злучені з любов'ю, без нарікань на свою долю, можна вийти на ту єдину вузьку і тернисту дорогу до вічного щастя, яку показав усім людям Ісус Христос.

Одного разу ще зовсім юна Ванда Мальчевська (1822-1896)¹ запитала в Ісуса, що їй слід робити, щоб потрапити до Неба. І Спаситель дав таку відповідь: “*Ти вже думаєш про Небо, невинна дитино. Це ще зарано. Хто хоче дістатися до Неба, мусять багато терпіти і виконувати зі смиренням безліч добрих вчинків, не прагнучи розголосу посеред людей, а тільки з любові до Мене! Цією дорогою вестиму Тебе.*”

На цій дорозі Ванда ніколи не зрадить Спасителя. Усе життя проведе в укритому терпінні і молитві, побожно виконуючи усі свої обов'язки. За це наш Господь обдарує Ванду Мальчевську багатьома дарами. Серед них дар пророцтва. Пророцтва Ванди Мальчевської передбачають не лише долю польського чи російського народів, але й долю українських греко-католиків, їхню страдницьку місію в історії. Пропонуємо нашим читачам одну з таких візій Ванди, яку вона

отримала 14 листопада 1893 року на свято св. Йосафата, Єпископа полоцького, замордованого у Вітебську росіянами.

Під час Служби Божої, що правилася за того святого Мученика, після Піднесення Святих Дарів з'явився Господь Ісус у пурпурових шатах, - таким Його вели на розп'яття, - в терновому вінці, з відкритим Серцем, що кровоточило, зі скривавленими Ранами на руках і ногах, з поломаним хрестом, на котрому виднівся чіткий напис: *“Жиди для Мене його витесали, а схизматики порубали”*. Біля Господа Ісуса з'явилася надзвичайно засмучена Пресвята Діва Марія, у темній, немовби жалобній сукні, з очима повними сліз; у руках тримала розтрошену фігурку Непорочного Зачаття з написом: *“Схизматики потовкли її”*. Зворушена до глибини душі тією візією, Ванда запитала з упокоренням:

“Господи Ісусе! Що означають ті Твої свіжі Рани... сльози Твоєї Матері?” “Дізнаєшся сьогодні після обіду на Адорації”, - відповів Господь Ісус. “Голос Господа Ісуса був таким жалібним, - згадує візіонерка, - що я заплакала і нахилилася до Його ніг, щоб їх поцілувати. Коли ж підвелася, з'ява зникла.”

“Того дня, - продовжує розповідь Ванда, - окрім Св. Причастя, іншої поживи прийняти не могла, проте із сердечним зво-

матиками 12 листопада 1623 року; побіч стояли навколішках безліч чоловіків, жінок і дітей, несамовито покалічених, а

поряд лежало чимало закатованих. Це було жахливе видовище. Св. Йосафат звернувся до Ісуса: “Найвищий наш Пастирю, Ісусе Христе, представляю Тобі мою кошару, покалічених і замордованих уніатів, що не захотіли розірвати єдності з Твою Вселенською Церквою і прийняти російське православ'я. Наші католицькі святині забрали під православні церкви; хрести поламали, фігурки Твого Серця і Непорочного Зачаття потовкли; парамани, вервиці понищили. Частину людей, які боронили свою віру, заморозили у снігах, інших заморили голодом у тюрмах, решту розстріляли і закатували бичами, частину вислали до Росії, до суворих тюрем, де вмирають без Святих Тайн. Навіть старцям і дітям не прощено.

Цар Петро I шаленів від люти у Білорусії, в святині Отців Василіан, що в м. Полоцьку. Власними руками убивав монахів за те, що відмовилися дати йому ключ від Кивоту. Відтак він зірвав дверцята, висипав Найсвятіші Тайни на землю й потоптав ногами.

По тому катувала цариця Катерина II і її наступники. За-

Невідомий художник. Христос з ангелами, які оплакують Його, 1680

рушенням очікувала на Адорацію. Надійшла жадана година, я пішла до храму, а після прийняття Духовного Св. Причастя, спрямувала свій погляд на Кивот і побачила Господа Ісуса і Пресвяту Матір, таких, як на Службі Божій. Біля їхніх стіп уляк св. Йосафат, Уніатський Архієпископ, замордований у Вітебську схиз-

Діти Непорочної

лишилася ще невелика громада уніатів у Польському Королівстві, але і тих імператор Олександр прирік на загибель. Ісусе, справедливий Судде! Глянь на ті замордовані жертви, складені біля Твоїх стіп... змилуйся над ними... упокори пиху і озлоблення жорстокого тирана. Ті слова уся спільнота мучеників голосно повторила із сльозами на очах:

“Упокори ворога, який загрожує Божому і природному закону”. На ті скарги і просьби Господь Ісус відповів: “Діти Мої! Я з вами терпів і вливав у вас дух мучеництва і витривалості, як у страдників перших віків. Наближається день Моєї справедливості, той, хто видав наказ знищити вас, недовго господарюватиме. Його дітей і внуків ганебно закатують власні піддані, вороги Мого Хреста, його батьківщину буде пошматовано. Ваші брати, що полягли в обороні віри зі словами прощення ворогам, отримали вже нагороду в Небі. Наступить день, коли Мій На-

місник, який керує Церквою, визначить день на вшанування пам’яті ваших братів, мучеників. А ви, ще живі, покриті ранами, витривайте у вірі та спонукайте інших до витривалості, таким чином станете учасниками слави ваших полег-

*лих братів.”*² Коли Господь Ісус говорив, усі плакали, а Пресвята Матір сплітала віночки з білих і червоних троянд, принесених ангелами з райського саду. Далі за наказом Господа Ісуса ангели поклали ті віночки на голови мучеників і дали їм пальмові гілки. До увінчаних мучеників Господь Ісус промовив урочисто:

“Встаньте, благословенні лицарі Мої, і йдіть до слави, приготовленої вам від віків”. Після тих слів усі замордовані, що лежали як мертві, підвелися з пальмовим гіллям у руках, їх огорнула ясна димка, і вознеслися вони за Господом Ісусом

і Пресвятою Матір’ю в небесні простори під спів ангелів: *“Це ті, котрі прийшли з великих мук і обмили шати свої у Крові Агнця. Задля Бога віддали своє тіло на суворі тортури, тому заслужили корону вічної слави і пальму перемоги над ворогами віри”.*

Візія зникла серед неземної ясності, а я, прославляючи великі діла Божі, шкодувала, що для Господа Ісуса не могла пролити крові та з’єднатися з іншими мучениками.”

¹Текст подається за виданням о. Г. Аугустиніка “Любов Бога і Вітчизни”, видання п’яте, Ченстохова, 1929.

²Олександр III помер у 1893 році загадковою смертю: був п’яницею. Його сина Миколу II по-варшавськи закатували більшовики у 1917 році разом з дружиною і дітьми не за свої провини: бо навіть надав свободу віровизнанням у 1905 році, а за злочини своїх предків. Спершу йому наказали зректися трону, згодом волочили по Сибіру і різних містах Росії, нарешті разом з родиною завезли до Єкатеринбурга, знущалися над ним, як колись царські посіпаки над уніатами. Усіх членів царської родини жорстоко закатували, тіла спалили, а попіл розвіяли, щоб сліду найменшого не залишилося. Це страшна наука і пересторога тим, хто намагається вести війну з Богом і Церквою. Тієї війни ще ніхто і ніколи не виграв.

Роман Дерев’янка

БОЧКА З ОБРУЧАМИ

*“Один із соціологів із часів
войовничого атеїзму порівняв под-
ружжя й родини з бочкою з обручами.
У сучасній цивілізації обручі тріс-
кають одне за одним: обруч психоло-
гічний, обруч біологічний, обруч еко-
номічний, обруч соціологічний та ін.*

*Єдиний обруч, який тримає цю
бочку, щоб не розпалася - це релігія.
Він міцний і надійний.*

*Порівняння не надто поетичне,
але правдиве. Тим більш переконливе,
що це сказав атеїст.”*

Кароль Войтила

Галицька родина. I-а половина 20-го століття

Кароль Войтила, теперішній Святійший Отець, перш ніж стати єпископом і кардиналом, був душ-пастирем у невеликій сільській па-рафії, писав поетичні та драма-тичні твори, потім був професо-ром, ученим, який досліджував, зокрема, проблеми людської особистості. Один з драматичних творів він назвав *“Перед крам-ницею ювеліра”*. Відомо, що юве-лір виготовляє обручки, котрі ос-вячуються під час обряду вінчан-ня і є знаком, що людина - чоловік чи жінка, не належить уже собі, а є даром для своєї пари. Обручка - це символ вірності, символ Бо-жого благословення.

У цій драмі ювелір є симво-лом Бога, Який доброзичливо спо-глядає на намір двох людей, зв'я-заних назавжди, на добре і на зле, на ціле життя; символом Бога, Який ніби підписує пакт взаємної любові подружжя і Бога.

Крамниця ювеліра - це сим-вол багатства, вартість якого ви-ражає золото, але багатства Бо-жих дарів. У православній тра-диції золото має сакральне зна-чення, воно є вираженням божест-венності. Як сонце є образом Бога - золотаве проміння сонця дає світло і благодатне життя.

Шляхетний метал не підда-ється корозії. Дві золоті обручки,

мов дві ланки ланцюга, зв'язують чоловіка та дружину. Цей зв'язок, осяяний і озолочений Божою ласкою, не повинен заржавіти.

Коли серця подружжя пле-кають близькість до Бога, коли вони міцні вірою, надією та лю-бов'ю, тоді це подружжя може ви-конати своє батьківське покли-кання. *“Тоді, - як сказав відомий філософ Жак Марітен, - подруж-жя і родини стають осередками світла”*.

Упродовж усього понтифі-кату Святійший Отець Іван Павло II присвячує всі свої турботи ро-дині, вона - у центрі уваги Церк-ви.

Сім'я є колискою життя і лю-бові, де людина народжується і виростає, є основною клітиною суспільства. Цю спільноту нале-жить оточувати постійною опі-кою, особливо в умовах, коли людський егоїзм, спрямований проти продовження життя, коли гедоністична та споживацька свідомість зазіхають на джерело життя, а різноманітні ідеології та системи атакують притаманну сім'ї виховну функцію. Тому не можна зволікати з широкою й сис-тематичною роботою, де потрібна участь не тільки релігійних та культурних інституцій, а й

економічні засоби та відповідне законодавство, щоб реально за-безпечити сім'ї гідне місце, яке їй по праву належить у гуманізації особи і суспільства.

Родина нині опинилася в ду-же скрутних обставинах. Ми стає-мо свідками того, що, з одного бо-ку, сучасні родини нещасливі, хворі, зранені, нетривкі; між поколіннями немає порозуміння, вони перебувають, так би мовити, у стані холодної війни; а з другого боку є ознаки відродження роди-ни через віру, готовність до са-мозречення і пожертви. Істинно християнські родини відкриті перед життям, вони стоять на сторожі загальнолюдських і Бо-жих цінностей, чим і зберігають людину, як таку. Церква виявляє щоразу більшу турботу про родину.

На образ сучасної родини на-кладаються тіні та світло, очі-кування та турботи, серйозні про-блеми та міцна надія. Родини, міцні Богом, керуючись Божим Законом, ті, що живуть у ласці і любові, дійсно *“стають осеред-ками світла”*.

Єп. Станіслав Падевський

Діти Непорочної

Дорога моя Мамо!

Не знаю, чи пам'ятаєш Ти ту хвилину, коли я перший раз сказала Тобі, що хочу йти в монастир. Ти, напевно, тоді відчула щось подібне, як Марія, коли на Її запитання до Ісуса в Єрусалимському храмі: *“Дитино, чому ти це так зробив нам? Ось батько твій і я, болючи, тебе шукали!”*, Христос відповів: *“Чого ж ви мене шукали? Хіба не знали, що я маю бути при справах Отця мого?”* (Лк. 2, 48-49). Ти, мабуть, теж тоді, як і св. Йосиф з Марією, до кінця не усвідомлювала значення моїх слів. Лиш знаю, що вони ранили Твоє серце, коли востаннє повторила Тобі їх, коли сказала, що вже настала година розлучення. Я не можу зрозуміти того болю, який Ти тоді пережила. Але я свідомо того, що це Ісус допустив Тобі таке пережиття, щоб, моя дорога мамо, зробити Твоє серце подібним до Серця Пречистої Диви Марії, адже ж Ти переживала щось схоже на те, що й Мати Ісуса, коли розлучалася з Ним, відпускаючи Його з-під Своєї опіки на прилюдну службу Богові, на труди й терпіння, на хресну смерть...

Мамо! Ти маєш усвідомити моє покликання. Хіба те, що я народилася на Великдень не повинно пригадувати мені, що маю воскреснути, як Ісус? Та для цього спочатку мушу трудитись, терпіти, бути розп'ятою... Я спершу мушу так само вмерти, як Ісус.

Але нехай не тривожать Тебе ці слова й не лякають. Будь спокійна. Ти ніколи не зрозумієш, не можеш зрозуміти, як сильно любить мене Ісус. Ти віддаєш в надійні руки свою дитину. Якби Ти знала, якими ласками обдаровує мене мій Наречений. Цього мені ні один чоловік на Землі б не дав. Будучи з Ним, я вже тепер - немов у Раю. Бракує тільки оглядати Його обличчям в Обличчя.

О дорога моя мамо! Чи можеш Ти це

збагнути, що Твоя донька є невістою самого Бога, Господа Ісуса Христа?! До кінця Ти це зрозумієш в Небї. Мені самій це важко усвідомлювати.

Я тепер є членом Божої родини, під особливою опікою Матері Ісуса, Яка тепер заступає мені Тебе у всьому. Вона надзвичайно ніжна і лагідна. І дуже терпелива...

На останок хочу написати Тобі такі слова з другого послання Ап. Павла до Коринтян: *“Ось чому ми не втрачаємо відваги: хоч наша зовнішня людина занепадає, однак наша внутрішня обновлюється день у день. Бо те, що одну мить триває, - наше легке горе - готує нам понад усяку міру вічну ваготу слави, нам, що дивимося не на видиме, а на невидиме. Видиме бо - дочасне, а невидиме - вічне.”* (4, 16-18).

Мому дорогому татові передай, будь ласка, що я дуже бажаю, щоб Бог просвітив його серце Своєю мудрістю, щоб він міг зрозуміти все це, що я написала. А також, щоб зрозумів ще такі слова: *“Як комусь із вас здається, що він мудрий у цьому віці, хай дурним стане, щоб зробитися мудрим, бо мудрість цього світу - глупота в Бога”* (1 Кор. 3, 18-19) і також: *“Бо, нібито немудре Боже - мудріше від людської мудрости, і немічне Боже міцніше від людської сили”* (1 Кор. 1, 25).

О дорогі Мої! Ви в особливий спосіб посвоячилися з Божою Родиною. Тепер шукайте зустрічей з Нею якнайчастіше в уважній молитві і св. Причастю. Старайтеся познайомитись

ближче, пізнати своїх Сватів, читаючи св. Євангелію, щоб ви могли зрозуміти, яку покору, любов, терпеливість, лагідність, повагу, стриманість й вірність ви повинні плекати в собі, щоб мати змогу стояти біля Них, коли буде відбуватися видиме весілля в Небї. Я багато молюся за вас, щоб ви тоді не засоромились. виправдовуйте мої сподівання вашим щоденним старанням, бо тепер все залежить лише від згоди вашої волі кожної хвилини.

Не тратьте часу!

Цілую вас і обнімаю.

З любов'ю, завжди з вами духом злучена, ваша Маруся.

Сестра Н. 15. 02. 2000р. Б.

ПЕРЕБУВАТИ В ЛЮБОВІ

Найважливіша справа у житті кожної людини - це спасіння своєї душі. Звичайно, набагато легше тому, хто народився у християнській сім'ї, де панують міцні християнські традиції, де практикується спільна молитва, де Бог в усьому на першому місці, де вже від народження дитина перебуває в атмосфері Божої любові, Божого миру. Набагато важче тій людині, яка походить з родини, де панує культ грошей, багатства, світської слави, а Бог посідає друге місце або про Нього взагалі не згадують. І лише завдяки Провидінню Божому, яке чуває над кожною людиною на землі, усі ми рано чи пізно можемо відчувати поклик, що пробуджує зі "сну", тобто спонукає до віри, до відкриття Бога у житті. На жаль, не кожний з нас у зрілому віці спроможний відповісти на цей вічний поклик Божої Любові, бо до Бога можна прийти лише через Неї. І цю правдиву любов до Нього вірні можуть проявити, виконуючи Божу волю.

Та людина, яка вже досягнула щастя перебувати в любові Божій, добре знає, що відтепер в її житті найголовніше - **давати**, а не **брати**, зростати в любові безнастанно, щоб завжди вповні її **роздавати**. Таке життя тут, на землі, посеред людей, часто приречене на вбогість, упокорення, самопожертву, забуття.

У Бога ж на Небі воно буде винагороджене.

Один побожний чоловік, учасник першої світової війни, згадував, як до їхнього полку прибув молодий сімнадцятирічний парижанин, який нічого не знав про Бога, був неохрещеним. Якимось чином він з цікавості пішов з усіма до церкви на Службу Божу. Там під час Літургії багато військових приступило до Св. Причастя. Не усвідомлюючи, що робить, молодий солдат і собі причастився.

Гадав, якщо це йому не допоможе, то й не зашкодить. Проте, як тільки він прийняв Ісуса, почув внутрішній голос: "*Піди, охрестися!*" Вражений парижанин розказував, що голос наче лунав зсередини. Вийшовши з церкви, він намагався про це не думати, але під час обіду вдруге почув у душі голос: "*Піди, охрестися!*" На прогулянці це повторилося знову. Тоді юнак, зовсім знесилений настирливістю того голосу, попросив свого товариша завести його до священика... Який кінець цієї історії, неважко здогадатися. Вона почальна, бо допомагає усвідомити, яке особливе місце в духовному житті повинна займати Пресвята Євхаристія,

Ж. Енгр. Мадонна перед чашею з Причастям, 1841

цей "Хліб Живий, що з Неба зійшов" (Ів. 6, 51). Без того Хліба ніхто не в змозі жити для вічності.

Практика віруючих показує, той, хто рідко приступає до Св. Сповіді та Св. Причастя, мало

що усвідомлює про Таїнство Пресвятої Євхаристії, не вміє користати із безцінних заслуг нашого Спасителя. У такому стані духа людина думає лише про такі речі, які у вічності не мають жодної вартості. І любов Спасителя, якою Він обдарував усе людство, проходить намарно повз наші серця, не породжуючи високих думок та ідеалів, не залишаючи найменшого доброго сліду в родинному та суспільному житті...

Перебувати в любові Ісуса - особливий благодатний стан душі, у якому людина постійно підноситься серцем до Бога, навчається терпеливо зносити нещастя, набирається духовних сил до випробувань, плекає у собі

витончене відчуття добра, краси, вірності, - одним словом, із слабкої людини перетворюється на зрілого у вірі, свідомого та практикуючого християнина.

Недарма усі Святі у повсякденному житті з такою ревністю у серці практикували часту молитву перед Найсвятішими Тайнами у храмі, намагаючись постійно перебувати у духовній єдності з Ісусом, бо Спаситель, Вічна Любов, чекає на кожного з нас і просить, благає, ніколи і нікого не осуджувати, бо в кожній душі присутній Спаситель.

Леся Швець

Поетична сторінка

На самоті з Богом

Ти завжди зі Мною!

Я ніколи не розлучаюсь з Тобою.
Ти, може, й не знаєш про те, що
Йдучи вранці на роботу,
Я ховаю Твою теплоту за пазуху.
У моїй пам'яті завжди звучать
Ласкаві, ніжні Твої слова.
Усміхом Твоїм ясним закосичую
Свої повіки, при кожному порусі
Вій Ти усміхаєшся зі мною.
Дотиком Твоїм тендітним малюю
Кожне болюче місце душі й тіла.
А коли треба, то розкриваю
Парасольку Твоєї вірної любові,
Щоби охороняла мене перед
Вітрами та брудними дощами світу.

Так щасливо, з Божою ласкою,
Повертаюсь до Тебе, у Твої обійми.

*Невідомий автор,
переклад з англійської Ярини Зоряної*

“Хресна Дорога Мого терпіння”

“Коли б я мала вибирати поміж об’явленнями Матері Божої і Літургією, то вибрала би Службу Божу”, - сказала провидиця із Меджугор’є Марія Павлович одному із кореспондентів газети. З цієї відповіді ясно видно, який глибокий вплив на душу Марії Павлович зробили об’явлення Пречистої Диви Марії в Меджугор’є та передусім Її наука про Святу Літургію, про молитву, адорацію, Жертву Спасителя, піст, мир, пізнання Святої Євангелії... Постійні заклики Матері Божої до активної молитви, до сприйняття Служби Божої серцем, до пізнання краси Жертви Спасителя не проходять надаремно для християн. Марія прагне і благає нас, щоб наша Служба Божа була пережиттям Бога, Його духовним наповненням. Вона хоче, щоб всі ми відчули у своїй душі поклик до життя Службою Божою. На світі є багато людей, які вже пізнали красу Божественної Літургії, проте залишається немало ще й таких, які приходять на Службу Божу неохоче. Вони, на жаль, не знають, що Ісус Христос під час Служби Божої роздає нам Свої ласки. Тому так важливо кожному віруючому усвідомити для себе

важливість і цінність Жертви Спасителя. Тоді участь у Службі Божій стане **радістю** для людини, і вона з любов’ю приходить на Неї, бо віра - це дар Божий, і її необхідно постійно оживляти.

Одного разу Ісус сказав, що **“Божественна Літургія - це Хресна Дорога Мого терпіння”**, тому Її вартість безцінна для спасіння кожної душі, бо кожна Жертва Служби Божої віддає Всемогутньому Богу найбільшу славу, найпрекраснішу подяку і най-

відстань. Згодом через хвороби і фізичну неміч, він, щоб не пропустити хоча б однієї Служби Божої, вирішив перебратися поближче до храму. Наступного дня пішов до Церкви із задоволенням, що вже востаннє долає таку довгу і важку для нього дорогу. Несподівано почув за собою голос, котрий лічив його кроки: *“Раз, два, три”*. Старець озирнувся, проте нікого не побачив. Пішов далі і знову почув: *“Чотири, п’ять, шість”*. Озирнувся вдруге і знову нічого. По-

крокував далі, проте голос чітко відраховував: *“Сім, вісім.”* Тоді старий під впливом Божого натхнення промовив благально: **“Хто ти, що йдеш за мною?”** Несподівано перед ним постало прекрасне усміхнене дитя, яке відповіло: **“Я - твій Ангел Хоронитель і з дозволу Божого рахую твої щоденні кроки на Службу Божу і до Св. Причастя. Однак нині іду за тобою**

Фра Бартоломео. Покладення до гробу

востаннє і лічу голосно, щоб і ти чув”. Самітник зрозумів науку і перейшов ще далі від храму, щоб збільшити заслугу участі у Божественній Літургії та Св. Причасті.

Тож нічого дивного, що Діва Марія так наполегливо просить усіх нас з усією серйозністю поставитися до підготовки на Службу Божу, краще винагородження. Без цього винагородження світ у своїх гріхах давно загинув би.

У хроніках Святих Отців згадується про одного старого пустельника, який проживав далеко від храму, проте щодня приймав участь у Службі Божій та Св. Причасті, незважаючи на те, що йому доводилося долати досить значну

Тож нічого дивного, що Діва Марія так наполегливо просить усіх нас з усією серйозністю поставитися до підготовки на Службу Божу,

Діти Непорочної

до поведінки дорогою до церкви, до входу в святиню, до участі у Жертві Спасителя, до прийняття Ісуса у Найсвятіших Тайнах, до благодарення після Служби Божої, до виходу із святині та “відправленні” своєї Служби Божої для ближнього. Ця благословенна наука Матері Божої врятувала і на вернула не одну душу до Бога, бо в ній, як в жодній іншій науці, присутня жива і глибока віра Марії та Її Материнське прагнення спасти усіх дітей Божих. Ніхто на землі не любив Ісуса так, як Марія; не почитав Його так, як Марія;

не служив Йому так, як Марія; не був вірним Йому так, як Марія; не наслідував Його так, як Марія; не долучився до Відкуплення світу та щоденної Жертви Спасителя на Службі так, як Марія... Лише Вона, одна-єдина, у всій повноті взяла участь у Хресній Дорозі терпіння Свого Сина і нині звертається до всіх людей, благаючи про навернення, про мир, про молитву, про поглиблення розуміння Служби Божої.

Йосиф Воробець

Молитва

Благословенна Діво Маріє, Мати доброти і милосердя, це я, повний(а) вини і нужди, усім своїм почуттям і серцем прибігаю до Тебе і прошу, о Ласкава, будь зі мною і всіма священиками, які тут і в цілій Церкві складають Найсвятішу Жертву так, як Ти співтерпіла з Твоїм Наймилішим Сином під час Його Муки на Хресті. Амінь.

Поетична сторінка

На самоті з Богом

Молитва про дружбу

Господи, і чому так тяжко, так інколи тяжко бути близьким до людей... і чому я сама так часто не дозволяю людським створінням стати моїми близькими друзями?

Чи тому, що вже не раз я зазнала болю від тих, кому довіряла... і боюся знову терпіти, боюся розчаровуватися.

Чи тому, що хтось колись використав моє довірливе серце, щоб його зневажити.

Твій Син мав дванадцять близьких друзів... один з них продав Його за марний гріш... інший відрікся тоді, коли Ісус його найбільше потребував... решта втекли.

Твій Син, будучи Богочоловіком, знав про непостійність друзів. Він сам це заздалегідь передбачив, однак не замкнувся в собі, не відсторонився від друзів.

Допоможи, Господи, відчинити браму мого серця, щоби без страху відновлювати і зароджувати цей ризикований шлях дружби... бо той, хто не може цього досягнути, втратив уже мистецтво життя... тим самим відцурався й від Тебе.

Дозволь мені пізнати і прийняти цю правду, що цілковито віддавшись іншій людині, ми відчиняємо серця перед Тобою. Амінь.

Б. Сойка. Портрет дівчини

Відверто про наболіле...

1. Чому Церква виступає проти абортів?

2. Чи гріх, вчинений через аборт, падає лише на жінку?

Лариса К., м. Львів

1. Церква від початку свого заснування на землі завжди твердо стояла на сторожі життя людини і рішуче засуджувала будь-які намагання лжегуманістів дозволити аборт, який був, є і буде важким порушенням 5-ї заповіді Божої "Не вбивай". На жаль, у наш час побутує думка про те, що аборт - це вимушена необхідність, це не гріх, не людиноббивство, а хірургічне втручання, котре порятує жінку від багатьох негативних особистих, сімейних та суспільних наслідків і т.д. Перш за все людина повинна знати, що кожна година, кожна мить нашого життя належить Богові. Господь подарував нам життя, тому дарує й божественність нашій людській сутності через любов, яка надихає наші душі. Вбиваючи в собі зачатє дитя, жінка вбиває Бога у своїй дитині, позбавляючи її не тільки права на життя, але й сама втрачає можливість відчувати і пережити *виняткову радість материнства. Ця радість материнства* витікає з **єдиного Джерела Життя - від Бога!** Тому Церква вбачає велику вартість у житті людини, захищає й обстоює право на людське існування від самого зачаття аж до щасливого завершення у Божому Царстві.

2. Гріх аборту стягає вину не лише на жінку, але й на чоловіка чи когось з родичів та близьких, які спонукали нещасну вчинити гріх дітоббивства і таким чином позбавили сім'ю *щастя материнства і батьківства*.

Кара Божа падає і на безпосередніх виконавців злочину

проти людства: *лікарів-гінекологів*. Їхня співучасть в аборті прирівнюється до злочину Юди Іскаріотського, який за 30 срібників зрадив Ісуса Христа. Це є Боголюдиноббивство!

Одного разу Ісус Христос сказав с. Йосифу Менендес, що Його ображають не стільки самі гріхи людей, як те, що вони відразу ж після гріхопадіння не звертаються до Його безмежного Милосердя з покаянням. Поза всяким сумнівом, у нашому суспільстві є чимало саме таких людей, які вважають, що вони вже зовсім пропащі. Звідси бере свій початок страх перед Св. Сповіддю і недовіра до Божого Милосердя. Якщо людина змиває сльозами своє грішне минуле, розкаюється та добримі вчинками очищає його перед Богом і більше не повторює таких помилок, то Господь прощає і гріх дітоббивства. Тоді Сповідь стає найкращим ліком, бо справджуються слова Божі: *"Якщо твої гріхи будуть червоні, як кармазин, Я вибілю їх понад сніг."* Тож кожен, хто бажає повернутися в лоно дітей Божих, хто прагне відновити в собі Божий мир та благодать після докорів сумління, повинен очиститися у купелі Христової Крові та відродити *втрачене материнство і батьківство*.

Намір: *Дорогі читачі, відмовмо упродовж тижня Верицю до Божого Милосердя за усвідомлення відповідальності батьками, родичами і близькими за зачатє життя, за те, щоб суспільство протистояло гріху абортів.*

Редакційна

Організація **"АСОЦІАЦІЯ ЗА ЖИТТЯ"**, яка діє у місті Львові, пл. Соборна, 3, проводить співбесіди з матерями та з іншими членами сім'ї, в яких

Б. Сойка. Жіноче обличчя

виникли сумніви щодо народження дитини, у катехитичному залі при церкві св. Андрія Первозванного, ЧСВВ.

Приймальні години: **середа з 16⁰⁰ до 18⁰⁰**. Сповідь для тих, хто відчуває докори сумління в постабортний період, признана **на 12⁰⁰ щосуботи** в ц. св. Андрія (пл. Соборна, 3), у пароха Михайла Лучківа, ЧСВВ, представника організації **"АСОЦІАЦІЯ ЗА ЖИТТЯ"**.

Мета організації:

- Пошана до людського життя від моменту його зачаття
- конкретна і цілеспрямована допомога майбутній матері і дитині
- консультація лікарів
- допомога правників
- дієва допомога, головним чином, самотнім матерям
- прийняття матері до нашого дому
- допомога багатодітним матерям
- допомога в облаштуванні подальшого майбуття

Жінка, одягнена в сонце

Васула:

- Я - Твоя слугиня і перебуваю тут, щоб Тобі служити, Господи. Без Тебе я - ніщо. Найчистіша Радосте моєї душі, слухаю Тебе.

Ісус:

- Моя улюблена, іди, щоб навчитися.

Питаєш, хто найбільше Мене прославив? Скажу Тобі, хто: Нова Єва. Так! Жінка, одягнена в сонце, з місяцем під стопами і вінцем із дванадцяти зірок на голові. Я - той, хто створив небо і все, що на ньому перебуває; землю і все, що вона носить; а також море і все, що у ньому плаває, - саме Я вивищив Її понад усе. Цариця Неба завжди поряд із тронном Найвищого. Її Ім'я таке ж велике, як віддаль від неба до землі. Ім'я, оповите в ризи світла. Нехай увесь світ зігне коліна перед Тією, що носить це Святе Ім'я: **Мати Бога.**

Вона віддала Мені славу, приймаючи Мене, Агнца без гріха, у Своє Непорочне лоно, стаючи святинею для Святині. Прийди заспівати нову пісню для Її почитання. Нехай усе, що живе на землі, віддасть честь

Престолу - Її Непорочному Серцю, у котрому Я був зачатий і став Богом-Людиною. Ніхто Мене так не любив, не

така прекрасна у Своїй досконалій Любові, що всі острови, гори, пагорби, долини і джерела віддають Їй глибокий поклон, коли повз них проходить. Нині, як і вчора, Найпрекрасніша Любов ходить по землі в оточенні Моїх Ангелів.

Захоплює їх Краса Архитвору Отця, їхні очі ніколи не перестають дивуватися Гідній Подиву, Найсвятішій з усіх Дівичь. Ідучи по землі, заступається з любов'ю і відповідає на ваші благання.

Дозвольте Мені сказати вам: Мое Найсвятіше Серце є вашим Небом, яке багато хто з вас відкидає, відмовляючись прийняти Його. Воно є вашим Небом, вашим Раєм, вашим Царством, вашим Спадком, вашим місцем відпочинку у Вічності. Прийдіть до Мого Серця, що так сильно вас любить. Тоді проллю з Мого Серця незліченні благословення на ваші серця, щоб ваші душі стали прекрасними, як весна, щоб переобразити їх у вежі зі слонової кістки, в Небо для Мене Самого. Хіба можна сумніватися у Моїй Любові? Ах!

Улюблені, щоразу, коли ви сумніваєтеся в Моїй Любові, сонце захмарюється від Мого смутку...

Г. Хан. Коронація Марії, близько 1624

прославляв і не вшановував, як Жінка, одягнена в сонце. Так! Вона така надзвичайна і

Тепер у Моїй величезній Любові прагну виявити Серце Моєї Матері. О, Архитворе Мого Отця! О, Досконалий Архитворе Ягве! Улюбленице Мого Святого Духа! Мій Променіючий Кивоте! Твоє Серце, улюблене Улюбленої, становить одне ціле з Нашим! Твоє Серце - це Мій Трон, на котрому перебуваю у славі, - це Серце Серця. Увінчав Її короною у Нашій Присутності та всього Мого Небесного Двору. Як же може дехто з Моїх створінь відкидати Твоє Серце? Ти - Арка сили, уся прибранна в чесноти, Моя Нова Пісня, моя Арфа, Мій Замок. Твоєю розкішшю захоплюється Творець Неба і землі. Існуєш у Нашій Присутності і водночас перебуваєш поряд із тими, хто до Тебе взивають. Як людина могла впасти так низько і ступити на оманливу дорогу, відкинувши Твоє Серце?

Чи не відаєш, створіння, що це Я є Серцем Її Серця, Душею Її Душі, Духом Її Духа? Чи не чули, що Два Наші Серця, з'єднані, становлять Одне ціле?

Вшановуй Мое Серце Відкупителя і почитай Її Серце Співвідкупительки, оточуй повагою Розкіш Мого Серця,

котра сходить, як Рання Зоря, освітлюючи землю, занурену в темряву. Оціни Серце Цариці, що променіє над людством сильніше, ніж усі зорі разом узяті; що сяє яскравіше, ніж сонце; ясніє як Моя Слава з

Цариця Небес і землі є тронм Царя Царів, бо Я, Господь Всього, віддав Їй перше місце в Моєму Найсвятішому Серці. Народжена, щоб бути Короною Моєї Розкоші; народжена, щоб бути Посудиною Справжнього Світла, стала тілом у потомстві Давида; народжена, щоб бути Моєю славою і Моєю гордістю. Дух, Я і Отець сказали:

“Маріє, повна ласки, Ми з Тобою. Не приховуємо від Тебе жодної з Наших таємниць. Наш Подих буде Твоїм Подихом: чистим променем Нашої Слави. Маріє, Образе Нашої Доброти, вливаймо Наш Мир у Твоє Серце. У тому досконалому Серці Я, Син, затріумфую. Наше Серце буде Твоїм Серцем, палаючим вогнищем Божественної Любові. Наше Життя буде Твоїм Життям, прекрасним скарбом, Раєм для Нас. Наш Дух буде

Твоїм Духом. Тож, якщо хтось з'єднався з Нами, він злучений одним духом з Нами.”

Васула Риден

*Переклад з польської
Оксани Швед*

(Далі буде)

Х. де ляс Роелас. Коронація Марії

огляду на Її виняткову досконалість. Оточуй шаною Кивот твого Бога. Поважай і ціную Мій Трон так, як Я його ціную. Не питай: “Чому Найвищий наділив Її таким почесним тронм у Своєму Небесному Спадку?” Глянь! Я не тільки поставив Її Царицею Моїх Ангелів і Моїх створінь, але й призначив бути Мені Тронм.

Діти Непорочної

Дорогами Марії

Наступною подією із життя Пречистої Диви Марії, що припадає на дитинство, є входження у храм Пресвятої Богородиці. Ця подія вшановується Церквою на рівні свята і носить назву: Введення у храм Пресвятої Владичиці, нашої Богородиці і Приснодіви Марії. Це - єдине свято із життя Пресвятої Диви, пов'язане з дитинством і юністю Марії.

У Євангеліях не знаходимо жодних даних про цей період життя Пречистої Диви Марії. Відомості про нього черпаємо із традицій Церкви та апокрифів, зокрема, Протоевангелії Якова і Псевдоевангелії Матея "Про Різдво Пречистої Диви Марії".

З цих письмових джерел ми довідуємося, що батьки Пречистої Диви Марії св. Йоаким і св. Анна, будучи бездітними, склали Богові обітницю: якщо матимуть дитину, вони віддадуть Її на службу Всевишньому до Єрусалимського храму. Бог прислухався до молитов Своїх слуг, і у них народилася донька Марія. У трирічному віці батьки з вдячністю привели Її до храму, поручивши свою дитину первосвященнику Захарії, батькові св. Івана Предтечі. Там Марія перебувала аж до заручин зі св. Йосифом.

Що ми, християни, можемо почерпнути з прикладу Пречистої Диви Марії саме цього періоду Її життя?

Перед нами повстають реальні події... вхід у храм Пресвятої Диви Марії. Цій

події передую невеликий земний шлях, пройдений Марією з батьками, від родинного дому до храму в Єрусалимі. Та є інший вимір цього шляху,

Вхід у храм Пресв. Диви Марії

внутрішній: перехід від одного способу життя до іншого. Усе це відчуває на собі донька праведних Йоакима і Анни. У першому випадку - невігоди і труднощі подорожі, в іншому - тягар відповідальності за виконання своєї посвяти і служби Богові. А в глибині дитячого серця пульсує невтомне бажання: стати назавжди слугинею Всевишнього. Це - одна із сторін цього періоду життя Пречистої Диви Марії, інша - Її перебування у храмі. Однак повернімося до першої - введення у храм.

Марія, що входить до храму, є для нас прикладом

здійснення і розвитку наших відносин з Богом. Ми, християни, теж входимо до храму. Хто раз на тиждень, у неділю чи у свята, а хто кожний день.

Входимо до храму, щоб жити там літургійним життям, взяти участь у Службі Божій, виконати інші релігійні практики, прийняти Святі Таїнства, тощо. Або ж просто відвідуємо храм, щоби в ньому помолитися до Бога.

Марія готувалася до цієї важливої події - введення до храму. Її свідомість була наснажена радісним очікуванням цієї миті, а, переживши її, Вона, переповнена почуттям вдячності до Свого Творця, залишилася у Єрусалимському храмі, щоб нести Свою службу Богові. Від зустрічі з Богом любов до Небесного Отця ще дужче розквітла в Її Серці. Благоговіння і трепет проймають дитячу душу Марії, з великим зосередженням на молитві перебувала Вона у Божому домі.

А як це переживаємо ми? Чи готуємося до цієї радісної події: увійти до храму Божого, щоб стати учасниками Жертви Нового Завіту, Євхаристійної Трапези? Чи внутрішньо і зовнішньо ми готові, щоб, увійшовши до оселі Господньої, предстати там перед Богом? Для деяких, що йдуть до церкви лише за звичкою чи тільки з обов'язку, входження до храму позбавлене радісного очікування, духовної насолоди. Це й зрозуміло, адже вони до цього не готувалися, не усвідомлю-

вали своєї відповідальності, що випливає з виконання християнських обов'язків і стосується навіть найменшої дрібнички нашого внутрішнього життя з Богом. Для інших ще не настав час входження у храм, бо, чи то з власної вини, чи то під тиском обставин, вони не вірять у Бога. Першим слід і надалі відвідувати храм і творити молитви, пам'ятаючи, що Бог є любов, а другим - спробувати ризикнути, подолати внутрішній опір, увійти до храму, щоби почути там голос Божий, який промовляє навіть до тих, які перебувають далеко від Бога.

Входження у храм Божий - це необхідність, це потреба душі. Ми створені для того, щоб бути разом з Богом. І нема щасливішої хвилини у житті, аніж та, що сповнена радістю від перебування у злуці з нашим Творцем і Богом.

Марія, що здійснює подорож, і входить у храм, - це приклад для всіх паломників. Прочани, що йдуть до святих місць, наслідуючи свою Матір, теж переноситимуть усі невидги і труднощі, які їм траплятимуться у дорозі, з такою ж терпеливістю у душі покути та пожертви, як це чинила Марія. З таким же благоговінням і трепетом вони входитимуть до храмів, відкритих перед ними навстіж, де на них чекатиме Господь Ісус у Пресвятій Євхаристії

та чудотворні ікони Богоматері. Час, проведений у святинях, не пройде намарно, він принесе бажаний плід скрухи, навернення, численні прохання до Всевишнього будуть вислухані, найболючіші проблеми розв'язані. Злука з Богом принесе духовне зцілення для кожного прочанина!

І, нарешті, введення до

III. Чехович. Юність Марії

храму Пресвятої Богородиці є символом богопосвяченого життя. В Єрусалимському храмі Діва Марія дала обітницю непорочності. Так само

чинять юнаки і дівчата, які обирають самотній стан життя - стан посвяти Богові.

Цей стан посвяти Богові прохоплюється у храмовому Богослужінні і крізь голос Пророків, які провіщають прихід Христа, і крізь проповідь Апостолів про здійснення спасіння світу. Богопосвячена душа, на кшталт Марії, прислухається у храмі до нечутного співу Ангелів і прилучається до них своїм безгрішним способом життя. Жертва ченця чи черниці, що зреклася світу, його способу життя та манливих насолод, повторює жертву, яку більше як дві тисячі років тому здійснила Пречиста Діва Марія.

Увійти у храм, щоб беззаперечно віддатися на службу Богові... У житті богопосвячених осіб це дійсно відбувається. Часто їхнє життя безпосередньо пов'язане з храмом Божим та ритмом церковного життя. А це і служба священника біля Престолу Господнього, і молитви, співані у різних богослужіннях, і впорядкування та прикрашення храму. Людина, що обирає богопосвячений спосіб життя, наслідує Марію у тому, що обирає повну і необмежену можливість спілкуватися і жити з Богом, у Бозі і для Бога.

с. Володимира Максимів,
ЧСВВ

Що дали християнство і Церква людству?

Божественний Засновник нашої віри сказав: *“Шукайте перше Царство Боже та його справедливість”* (Мат. 6, 33), - а решта буде вам дано. Християнству й Церкві Бог доручив спасення людських

навчила нас шанувати владу, показала нам правду і справедливість, обороняла права кожного і, таким чином, уможливила суспільне життя.

Застановімося над питанням про заслуги *християнс-*

вчинок, ним можна здобути вічну нагороду.

У тодішньому суспільстві жінки були безправні. Чоловіки вирішували їхню долю. *Християнство* вирвало жінку з того гнітючого ярма, навчаючи, що подружжя - це Свята Тайна, й ніхто його не може розірвати. Окрім того, християнська доктрина возвеличила і, таким чином, викликала у чоловіка повагу до жінки. Родина - це фундамент суспільства, а її зміцнення становить неоціненну заслугу *християнства*.

У поганську добу страшною була доля дитини, життя її залежало від волі батька: *“В законі дванадцяти таблиць”* читаємо: *“кволю дитину, каліку треба задушити”*, *“дитина - це не людина”*. Христос пригорнув до Себе дітей і повчав, що кожна людина, навіть найбільший злидар, є дитиною Божою.

Перше право, яке стає в обороні жінки, - це пошана до Пресвятої Диви Марії; перше право, яке обороняє право дитини - це слова Христа Господа: *“Хто спокушує одного з тих малих, що вірують в Мене, такому було б ліпше, якби млинове жорно повішено йому на ший і він був утоплений в глибині моря”* (Мат. 18, 6).

Сьогодні навіть важко собі уявити, що на невільничих ринках людей продавали і купували так, як нині торгують худобою.

Християнство ж проповідує, що перед Богом усі рівні: і вільна людина, і раб, адже кожен сотворений за образом і подобою Божою, відкуплений Кров'ю Христа Господа, призначений для неба.

У середньовіччі Європа потрапила в ярмо варварських народів, але *Церкві* вдалося

Т. Шевченко. Богданова церква в Суботіві, 1845

душ. Хіба *християнство* існує для того, щоб поширювати культуру? Ні! Чи, може, щоб вести людей до матеріального добробуту? Ні! Тоді навіщо? Щоб поширювати Царство Боже в людських душах - ось його головне завдання.

Християнство здійснювало цю місію через *Церкву*. Зміцнювало знання, право, покору, щоб врятувати людські душі, відтак *Церква* стала першорядним творцем добробуту, культури і цивілізації. Цілком слушно називаємо європейську культуру - “християнською культурою”.

Вагома заслуга *християнства* перед вірою полягає у тому, що *Церква* зберегла в чистоті і цілості науку Христову; перед моральністю, що

тва та *Церкви* перед культурою. Вважаю, що *християнство* й *Церква* багато зробили для розквіту цивілізації, науки, мистецтва, відтак наше життя стало приємнішим, простішим.

Християнство, Церква і цивілізація

Чим цивілізація завдячує *християнству*? Дві тисячі років, як *християнство* благовістило прихід нової ери. На руїнах поганської культури почалася побудова нового світу.

За поганських часів вважалося непристойним виявити співчуття і милосердя, люди не знали любові до ближнього. Тільки від Христа людство довідалось, що подати склянку води терплячому - це гідний

навернути й цивілізувати їх. Католицьке духовенство вчило обробляти землю, зводити будинки і церкви, словом, сіяло зерно культури і цивілізації. На Заході ще дотепер існують монастирі, з яких струменіли перші промені цивілізації. Святих Кирила і Методія по-

кентія XI, за понтифікату якого турків було вигнано з Угорщини.

Можна було б без кінця наводити докази, що підтверджують заслуги *християнства* й *Церкви*, але годі. Скажу, що не тільки католики, але й атеїсти визнають великі заслуги *хрис-*

Християнство, Церква і наука

Варто наголосити на ролі католицизму в історії освіти. *Церква* уже в II-му столітті мала прекрасні школи в Олександрії, в Едесі, Антіохії. Вона ж сприяла заснуванню університетів. Найдавніші будівлі цих освітніх закладів постали за кошти церковних фондів. У тогочасній Європі засновано 52 університети, з яких 29 за фінансового сприяння пап.

Католики можуть з гордістю згадувати добу середньовіччя: коли більше дбали про меч, а не книгу, коли навіть правляча еліта не вміла читати і писати, *Церква* була світочем науки.

На наших теренах за австрійського і польського урядів при монастирях теж існували школи, наприклад: місійний інститут ОО. Василіян у Бучачі, Мала Семінарія у Львові й Рогатині, засновані Митрополитом Андреем Шептицьким, де наші хлопці отримували середню освіту; при монастирях Сестер Василіянок у Львові функціонувала жіноча гімназія; у Яворові й Станіславові - жіночі учительські семінарії.

Та *Церква* не лише поширювала наукові знання, але й плекала їх. Чимало таких, хто не може поєднати релігійне життя з наукою, з умінням пізнавати природу. Серед учених навіть побутує думка, що справжній науковець мусить бути атеїстом. Таке твердження є зовсім безпідставним, адже найбільші постаті світу науки були одночасно глибоко віруючими людьми.

Хіба можуть собі уявити професори і студенти філософії цю науку без св. Августина, Ломбарда, Альберта Великого, св. Бонавентури, Томи Аквінського? Це були не тільки великі філософи, але й взірцеві католики!

Т. Шевченко. Мотрин монастир, 1845

читаємо як Апостолів слов'ян і носіїв культури на слов'янських землях. З *християнством* на Україну прийшли монахи, які заснували школи, навчили людей господарювати і оцивілізували наш народ. Мабуть, усі європейські народи мають своїх духовних опікунів, які не лише проповідували віру Христову, але й були піонерами нової культури: Франція почитає св. Ремія, Ірландія - св. Патріка, німці - св. Боніфатія, поляки - св. Войцеха, українці - св. Ольгу й Володимира.

Проте *християнство* не тільки намагалося витворити щось нове, але й оборонити культуру, якій загрожували варвари. *Церква*, починаючи від Папи Льва Великого, завдяки якому було збережено Рим від навали поганців, до Іно-

тиянства й *Церкви* перед цивілізацією.

Наприклад, вільнодумний французький історик Іполит Тайн пише: *“Церковна влада в монастирях і храмах плекала надбання людського духа: латинську мову, літературу, теологію, знання з архітектури, скульптури, малярства. Вона навчила людство ремесла; завдяки Церкві маємо оселі, вбрання, поживу, та найголовніше, - вона навчила нас любити працю. На полях, спустошених ненаситними римськими можновладцями, стоптаних кочівниками, де знесилені люди шукали притулку серед терня і каміння, монахи - бенедиктинці, капуцини, францісканці, домініканці - будували домівки.”*

І таких учених багато. Та усі ці відкривачі законів природи були вірними синами *Католицької Церкви!*

Християнство, Церква і мистецтво

Не перераховую усіх імен великих католицьких учених, бо хочу загадати ще одну ділянку, на яку великий вплив мало *християнство й Католицька Церква*, - це мистецтво.

Церква завжди складала Богові в жертву щонайкраще, то як не дивно, що вона стала невідомим рушієм мистецтва і щедрою його покровителькою.

Чим *християнству й Католицькій Церкві* завдячує архітектура?

Кожен історик архітектури скаже, що стилі романський, готичний, ренесанс, бароко, рококо - це втілення душі у камені. Якщо б не *християнство й Католицька Церква*, не було б базиліки св. Софії в Константинополі, не прикрасили б світу катедри у Римі, Барселоні, Пізі, Відні, Лондоні, Парижі, Варшаві, Києві, Львові. Якщо б не існувало *християнства й Католицької Церкви* - не мали б ми чудових готичних святинь у Нюрнберзі, Рейні, Парижі, мармурової базиліки в Мілані, катедри у Відні, Будапешті, у Кракові. Якщо б не *Католицька Церква* - не було би тисячі шедеврів архітектури.

А доробок *християнства й Церкви* у сфері живопису! Подорожуючи по світі і відвідуючи чудові картинні галереї, мимоволі спадає на думку, чи з'явилися б такі величні твори, якщо б не *християнство й*

Церква? Щоб залишилося на стінах всесвітньовідомих виставкових зал, якщо б забрали звідти усі картини з релігійними сюжетами. Вони б збідніли! Чи можна собі уявити живопис без Рафаеля, Леонардо да Вінчі, Яна ван Дейка, Рембрандта, Рубенса, які чер-

джерелом мистецтва і зробило неоціненний вклад у поширенні архітектури, живопису, скульптури, музики і літератури.

Слід замислитися, чому *християнство й Католицька Церква* так ревно опікуються мистецтвом.

Без сумніву, щедрі пожертви пап і вищого духовенства відігравали велику роль у розквіті мистецтва. Але головна причина полягає у:

а) Оптимізмі католицизму; його внутрішня радість і погідність духа стали підмурівком художньої творчості. Мистецтво має на меті розвеселити, прикрасити і забарвити сумне і сіре людське буття. Найбільше натхнення митцеві приносить світло Євангелії.

б) Мистецтво у постійному пошуку високих ідеалів, чудових мотивів, а хіба існує десь ще більша піднесеність, ніж у *християнстві*? Культ Пресвятої Диви був і залишається джерелом натхнення художників, скульпторів, музикантів та інших митців. Найпоширеніший образ у мистецтві - це

Матір Божа з Дитятком Ісусом. А скільки можна знайти найрізноманітніших одухотворених мотивів, пов'язаних із життям Пресвятої Диви, від її народження аж до Успіння!

Натхненниками творів мистецтва стають й святі, життя яких сповнене краси, досконалості, радості, у них віддзеркалюється обличчя Ісуса Христа.

Скільки святих, стільки нових творів мистецтва!

в) Мистецтво, як і *християнство* живе глибоким внутрішнім життям. Геніальні дум-

Т. Шевченко. Свята Родина, 1858

пали натхнення з *християнства*.

А музика? Відомо, що тривалий час музичне мистецтво і церковна музика становили єдине ціле! Ноти - це винахід монахів.

Чи варто ще говорити про Баха, Генделя, Гайдна, Ліста, Верді, про "Реквієм" Моцарта? Навіть і атеїсти, що взагалі не визнавали релігію, не вбачали у ній жодних суспільних і моральних вартостей, погоджуються з твердженням, що *християнство* упродовж двох тисячоліть було невичерпним

ки, ідеї не народжуються серед вуличного гамору, вони виникають у тиші і медитації. Християнство у Святих Тайнах дає можливість умиритись і зануритись у себе; воно наближає нас до Творця. Можемо сміливо сказати зі св. Павлом: *“Живу вже не я, але живе Христос в мені”* (Гал. 2, 20).

В душі “нової людини” оселився Бог. Чим зосередженіше переживаємо таємниці присутності Божої, тим більше віддаляємося від зовнішнього світу, ясніше і виразніше бачимо піднесену, невідому досі красу надприродного світу. Історія мистецтва доводить, що релігійність того чи іншого народу

відбилась в його живописі чи скульптурі; а найкраще мистецтво - це те, яке виросло з духа Христового, тобто християнського мистецтва. Краса зводиться на правді; тому релігія, проповідуючи повноту правди, стала джерелом найдосконалішої краси.

Церква є матір'ю мистецтва, бо містить у собі велич і красу свого Божественного Творця.

* * *

Усе сказане вище можна резюмувати такими словами: *“Християнство внесло у суспільне життя гуманність, лагідність, шляхетність, щирість, почуття обов'язку і правди”*. Тому-то християнство не може замінити ані філософія, ані мистецтво, ані військова культура, ані будь-який закон, ані державний лад. *Християнство* - це крила, що підносять людину над злидним життям, за межі вузького горизонту буденності до безмежної радості.

Християнство й *Католицька Церква* виплекали європейця - людину культурну.

Радість життя б'є із християнських догм. *Церква* перенесла стільки гонінь, і все ж залишилася сильною і непереможною, бо містить у собі знамена божественності, єдності, святості! *Християнство* заклало підвалини родини, суспільства, держави, науки, мистецтва. Воістину, як сказав Папа Лев XIII, що Церква - це *“матір цивілізації”*.

Т. Куни. Смерть св. Йосифа, бл.1758

о. Петро Герилюк-
Купчинський, ЗСД

Діти Непорочної